EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

ACTUL I
SCENA 5
DECEBAL, GENA*, apoi DINU

GENA: Hai să facem lecţiile, că pe urmă am treabă... (*Se instalează amândoi la masă.*) Ce-ai mâine?
DECEBAL: Mâine?... Am... am... am ora-ntâi cântatul, ora a doua gimnastica, ora a treia caligrafia şi, după prânz, am desenul şi... şi...
GENA: Şi mai ce?
DECEBAL: Şi purtarea...
GENA: Bun! Dar poimâine ce ai?
DECEBAL: Poimâine n-am nimic, că e duminică.
GENA: Atunci să ne facem lecţiile pentru luni... Ce v-a dat la aritmetică?
DECEBAL: Ne-a dat tot problemele alea pe care le-am mai avut...
GENA: Le-ai scris?
DECEBAL: Da.
GENA: Ia dă caietul încoace, să vedem... (*Decebal îi dă un caiet.*) Unde sunt scrise?
DECEBAL: Pe caietul celălalt, că ăsta e nou. Ieri mi l-am cumpărat.
GENA: Şi cel vechi unde e?
DECEBAL: L-am uitat la şcoală... (*Se aude o bătaie sfioasă în uşă.*)
GENA: Cine e? (*Se duce de deschide.*) A! Domnu' Dinu! (*Se emoţionează.*)
DINU: Sărut mâna. Vă deranjez?
GENA: Deloc... Poftiţi, domnule Dinu... (*Cu un gest de cochetărie modestă îşi scoate şorţul şi-l ascunde repede sub sulul canapelei.*)
DINU (*stingherit, nu poate ascunde că tot ce spune e minciună şi că adevăratul scop al vizitei sale e Miza*): Am venit să spui numai două vorbe lui Traian şi plec...
GENA: Traian a plecat în oraş...
DINU: De mult? Poate îl pot ajunge...
GENA: Imposibil... A plecat de-un ceas...
DECEBAL: Ăăăăăă! Auzi că de un ceas! Nici de zece minute n-a plecat.
DINU: Nu v-a spus unde se duce?
GENA: Nu...
DINU: Atunci, n-aş vrea să vă deranjez... (*Gest spre masa cu cărţi.*)
GENA: Nu ne deranjezi deloc... Tocmai terminaserăm să ne facem lecţiile. (*Decebal e radios.*) Cred că Traian se-ntoarce dintr-un moment în altul...
DECEBAL: Minte! A spus că nici nu vine la masă...
GENA: N-ai auzit tu bine... Trebuie să vie... Ia loc, domnule Dinu...
DINU: Mulţumesc... (*Se aşază.*)
GENA: Îţi dau voie să te duci la joacă... Un ceas...
DECEBAL: Şi lecţiile când mi le fac? Am ora-ntâi aritmetica, ora a doua istoria, ora a treia geografia şi după-masă am gramatica şi intuiţia...
GENA: Lasă, lasă... nu mai fi aşa de silitor, să-ţi faci lecţiile de azi pentru luni... Pentru azi ai învăţat destul... [...]
(*Decebal iese.*)

Tudor Muşatescu, *Titanic vals*

*Gena – sora lui Decebal

Textul 2

La şcoală, lucrurile mergeau târâş-grăpiş. Punctul meu forte era citirea, punctele slabe – caligrafia şi vioara. Dar episodul cel mai important a fost, fără niciun dubiu, cel în care m-am îndrăgostit de Amelia.

Clasele mixte erau o noutate pe atunci. Erau concepute în aşa fel încât „copiii [...] să fie educaţi în spiritul prieteniei şi respectului reciproc". Fiecare bancă avea două locuri, dar nu erai liber să-ţi alegi singur colegul sau colega. Învăţătoarea era cea care decidea. Învăţătoarea noastră era foarte drăguţă, cu o privire blândă şi încurajatoare, dar avea idei fixe. În prima zi de şcoală, m-a aşezat în spatele clasei, alături de o fetiţă mărunţică şi pistruiată, pe nume Maia. Era bună la suflet şi-mi împrumuta, dacă aveam nevoie, radiera sau rigla ei. Ne înțelegeam bine, dar – cum să spun? – nimic mai mult! Amelia, în schimb, era cu totul altceva! O remarcasem din prima zi, datorită părului ei lung şi cârlionţat. Din păcate, primise un loc în primul rând, lângă un băiat brunet pe nume Bogdan, cât se poate de antipatic. O zi sau două, am observat-o pe Amelia în tăcere. Cel mai mult îmi plăcea când sosea dimineaţa cu o beretă bleumarin

care dădea părului ei o strălucire aparte. Şi-o scotea scuturându-şi capul cu o mişcare foarte elegantă, care mă încânta. În a treia sau a patra zi, în timpul recreaţiei (când aveam voie să ieşim în părculeţul din spatele şcolii ca să ne dezmorţim picioarele şi să ne mâncăm gustarea), profitând de o clipă când antipaticul Bogdan nu era acolo, m-am apropiat de ea, întrebând-o dacă nu vrea să facă doi paşi cu mine în grădină. A fost de acord, şi aşa a început povestea noastră. Din acea zi, am luat obiceiul să ieşim împreună în „recreaţia mare", mâncând şi povestindu-ne unul altuia tot soiul de întâmplări. Îi descriam cartierul meu, strada cu tei îmbătători, Aleea Trandafirilor, pe care visam ca într-o bună zi să ne plimbăm împreună. Odată n-am auzit clopoţelul şi ne-am întors în clasă cu mare întârziere. Învăţătoarea ne-a dojenit. Dar curând „recreaţia mare" nu ne-a mai fost de ajuns (sau nu-mi mai era de ajuns mie, fiindcă, la drept vorbind, n-am fost niciodată foarte sigur de amploarea sentimentelor Ameliei faţă de mine!). Nu voiam decât să-mi împart pupitrul cu ea. I-am mărturisit ideea mea, şi mi s-a părut puţin stânjenită: mama ei şi mama lui Bogdan erau bune prietene, şi ar fi fost imposibil. Doar dacă... doar dacă învăţătoarea ar fi decis altfel.

În aceeaşi zi, după ore, m-am apropiat de învăţătoare şi am întrebat-o dacă puteam să-i vorbesc o clipă.

— Sigur! a răspuns ea.

— N-aş putea, am întrebat-o eu, să mă mut lângă Amelia, iar Bogdan să vină în locul meu lângă Maia?

Învăţătoarea m-a privit lung, a zâmbit puţin şi mi-a răspuns:

— În principiu, s-ar putea, numai că văd aici două neajunsuri. Primul e scrisul tău, care lasă mult de dorit. De exemplu, nu reuşeşti să faci corect litera S, în ciuda tuturor eforturilor şi sfaturilor mele. Or, Amelia are un scris foarte frumos, S-urile ei sunt perfecte, şi tare mă tem să n-o perturbi dacă ați sta împreună. A doua problemă sunt cursurile de vioară, care, din informaţiile mele, lasă şi ele de dorit. [...].

— Promit, m-am grăbit eu să răspund, promit că dacă o să stau lângă Amelia o să fiu influenţat în modul cel mai pozitiv, da, *cel mai pozitiv*, de scrisul ei frumos, că S-urile mele vor fi din ce în ce mai reuşite, iar exerciţiile mele la vioară, din ce în ce mai mulţumitoare.

— Să facem un târg, a spus învăţătoarea. Să mai vorbim peste o lună, când o să termini de învăţat toate literele alfabetului. Dar te avertizez de pe acum că diferenţa dintre U şi V este uneori greu de învăţat şi că litera Z nu e nici ea simplă. Ocupă-te ceva mai mult de vioară şi, dacă totul merge bine, la sfârşitul trimestrului o să analizăm din nou cererea ta.

Au urmat nişte luni grele. Literele S, U, V, Z au fost un calvar, şi ce m-a rănit mai mult a fost faptul că Amelia, care la început părea gata să mă ajute, s-a plictisit repede.

Victor Ieronim Stoichiţă, *Despărţirea de Bucureşti*

A.

1. Notează două discipline școlare pe care le are Decebal în orar. **2 puncte**

_____

_____

_____

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Ziua în care Gena vrea să îi verifice temele lui Decebal este:
   a) luni.
   b) vineri.
   c) sâmbătă.
   d) duminică.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Maia se dovedeşte o bună colegă de bancă pentru că:
   a) îi împrumută colegului guma şi rigla.
   b) îl ajută pe băiat să învețe alfabetul.
   c) îl antipatizează şi ea pe Bogdan.
   d) împarte cu el gustarea, în pauză.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Când vine în vizită domnul Dinu, Gena:
a) îi spune că Miza nu e acasă.
b) îl trimite pe Decebal în oraş.
c) își aranjează emoționată ținuta.
d) se preface că este ocupată.

Răspunsul corect: ☐. **2 puncte**

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Decebal susține că și-a uitat caietul de matematică la școală.		
Dinu recunoaște că a venit în vizită special pentru Miza.		
Decebal și Gena se contrazic în ceea ce privește momentul plecării lui Traian.		
Învăţătoarea îi promite băiatului că îi va reanaliza cererea la sfârşitul trimestrului.		
Amelia scrie frumos, dar nu cântă foarte bine la vioară.		
Perioada învățării ultimelor litere din alfabet i se pare băiatului foarte grea.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „GENA: Le-ai scris?
DECEBAL: Da.
GENA: Ia dă caietul încoace, să vedem...”

b) — Sigur! a răspuns ea.
— N-aş putea, am întrebat-o eu, să mă mut lângă Amelia, iar Bogdan să vină în locul meu lângă Maia?

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte-suport. **6 puncte**

8. Crezi că are importanță lângă cine stai în bancă, la școală? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 80 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază cu un alt text literar textul *Titanic vals* de Tudor Mușatescu, prezentând, în 50 – 90 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre ele. **6 puncte**

A.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   În secvenţa „O zi sau două, am observat-o pe Amelia în tăcere. Cel mai mult îmi plăcea când sosea dimineaţa” conțin diftong:
   a) trei cuvinte.
   b) patru cuvinte.
   c) cinci cuvinte.
   d) șase cuvinte.

   2 puncte

   Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.
   Fac parte din câmpul lexical specific şcolii toate cuvintele din seria:
   a) „alfabet”, „cartier”, „pistrui”.
   b) „caiet”, „pupitru”, „radieră”.
   c) „canapea”, „litere”, „trimestru”.
   d) „vizită”, „riglă”, „recreație”. **2 puncte**

   Răspunsul corect: ☐ .

3. Alcătuiește câte un enunț cu omonimele cuvintelor subliniate din enunțurile: „Minte! A spus că nici nu vine la masă”. **4 puncte**

4. Precizează gradele de comparație ale adjectivelor propriu-zise din enunțurile: „Dar episodul cel mai important a fost fără niciun dubiu, cel în care m-am îndrăgostit de Amelia” și „Învăţătoarea noastră era foarte drăguţă.” **6 puncte**

5. Menționează modalitățile prin care se realizează coordonarea în următoarea frază: „Învățătoarea m-a privit lung, a zâmbit puţin şi mi-a răspuns.”. **6 puncte**

6. Alcătuiește un enunț imperativ în care substantivul propriu „Bogdan” să aibă funcția sintactică de complement indirect (1) și un enunț asertiv, în care adverbul „ieri” să aibă funcție sintactică de atribut (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând mesajul colegului de bancă, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

În _____ (adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare) zi, le-am arătat colegilor niște paşi _____ (*simplu*) de rezolvare a problemelor şi sunt sigur că fiecare dintre ei _____ (*a progresa*, indicativ, viitor). I-am explicat ecuaţiile şi _____ (*soră*) mele, _____(care) cunoştinţe de matematică nu sunt grozave.

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la școală și în care să inserezi o secvență descriptivă și una dialogată.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
• conținutul compunerii – 12 puncte
• redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.